

**Рішення спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Спеціалізована вчена рада ДФ 36.814.012 Львівського національного університету природокористування Міністерства освіти і науки України, м. Дубляни Львівського району Львівської області, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 20 – «Аграрні науки та продовольство» на підставі прилюдного захисту дисертації «Оптимізація азотного живлення ячменю озимого на темно-сірому опідзоленому ґрунті Західного Лісостепу» за спеціальністю 201 «Агрономія» 29 червня 2023 року.

Шестак Володимир Геннадійович народився в 1996 році в с. Стремільче Львівської області. Громадянин України. Освіта вища: у 2019 році закінчив Львівський національний аграрний університет за спеціальністю «Агрономія» 31 жовтня 2019 року та до тепер – аспірант очної денної форми навчання Львівського національного університету природокористування за спеціальністю 201 «Агрономія» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство».

Дисертацію виконано у Львівському національному університеті природокористування Міністерства освіти і науки України, м. Дубляни Львівського району Львівської області.

Науковий керівник Гнатів Петро Степанович, доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри агрохімії та ґрунтознавства Львівського національного університету природокористування.

Здобувач має 11 наукових публікацій за темою дисертації, з них 2 статті в наукових виданнях, що входять до бази Scopus, 4 статті в наукових фахових виданнях України, 6 публікацій у матеріалах вітчизняних і міжнародних конференцій:

1. Шестак В. Г. Біометричні аспекти і фенологічні етапи формування врожаю ячменю озимого під впливом удобрення та інгібітора нітрифікації. Збірник наукових праць Уманського НУС. 2022р. Вип. 101(1); С. 28- 46.

2. Шестак В. Г. Значення фосфорно-калійних добрив для дії азоту та нітрапірину при вирощуванні ячменю озимого в Західному Лісостепу. Передгірне та гірське землеробство і тваринництво. 2022. Вип. 72(1): С. 105-134.

3. Shestak V., Hnativ P., Ivaniuk V., Olifir Y., Szulc W., Rutkowska B., Szychaj-Fabisiak E., Vega N., Parkhuc B., Kachmar O., Kocyuba B., Bahaj T. 2023. Dynamics of the forms of nutrient nitrogen in Greyic Luvic Phaeozem when regulating their resources with fertilizers and nitrapyrin applied to winter barley. Journal of Elementology 2023. 28(1): 41-58. (Scopus, Web of Science)

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради і присутні на захисті фахівці:

Лихочвор В. В., Доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри технологій у рослинництві Львівського національного університету природокористування. Оцінка позитивна, без зауважень.

Полюхович М. М., кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри агрохімії та ґрунтознавства Львівського національного університету природокористування. Оцінка позитивна.

Зауваження:

1. Доцільно уточнити вживання дефініцій «нітрати» і «нітратний азот», оскільки в роботі немає перерахунку нітратів на чистий азот.
2. Аналіз погодних умова слід приурочувати до ключових елементів технології та критичних фаз вегетації. Загального аналізу не достатньо.
3. Висновки до розділів слід уточнити і сформулювати лаконічно.
4. Рекомендації виробництву не можуть містити висловів «не рекомендуємо» – слід вказувати на недоцільність або неефективність небажаних елементів технології.

Тирусь М. Л., кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри технологій у рослинництві Львівського національного університету природокористування. Оцінка позитивна.

Зауваження:

1. Уточнити вживання назви «амонійна селітра» чи «аміачна селітра».

2. Дещо малий об'єм розділу 1.
3. У висновках до розділу 2 доцільним був би абзац з обґрунтуванням варіантів дослідю.
4. Підрозділи 5.1 та 5.2 доцільно об'єднати, оскільки у підрозділі 5.1 експериментальні дані врожайності подано за роками, а в 5.2 – в середньому за три роки.
5. У висновках до розділу 5 конкретно (чітко?) не вказано яке добриво краще використовувати під озимий ячмінь – карбамід чи аміачну селітру.
6. Підрозділ 7.1 "Комплексний аналіз результатів оптимізації живлення ячменю", особливо дані табл. 7.1 є недоречними у розділі "Економічна та енергетична ефективність ...".
7. Перенасичення графічним матеріалом, мала кількість таблиць. Дані підрозділу 7.2, які подані у вигляді насичених і складних рисунків, є важкими до сприйняття і аналізу.
8. З недотриманням вимог оформлено низку джерел, зокрема 22, 25, 39, 88 (рус.) та ін. У списку джерел латиницею рік видання помилково розміщений після прізвищ авторів.

Господаренко Г. М., доктор сільськогосподарських наук, професор, професор кафедри агрохімії і ґрунтознавства Уманського національного університету садівництва МОН України, Заслужений працівник освіти України. Оцінка позитивна.

Зауваження:

1. У розділі огляду літературних доцільно було б більше уваги звернути на екологічну складову застосування інгібіторів нітрифікації, які зазвичай є синтетичними речовинами, що неідентичні природним сполукам.
2. У підрозділі 2.3 необхідно було б зробити посилання на використані джерела де описано методики визначення сирих золи, клітковини, жиру й крохмалю.

3. Ґрунт дослідних ділянок мав легкосуглинковий гранулометричний склад, тому в динаміці його азотного режиму необхідно було показати й розподілення нітратів і в більш глибоких шарах профілю.

4. Погодні умови у роки проведення досліджень потрібно було порівняти з кліматичною нормою за 1991–2020 рр. найближчої метеостанції.

5. У дисертаційній роботі здобувач не пояснює, чим спричинена нейтралізація кислотності ґрунту в кінці вегетації ячменю ярого під впливом інгібітора нітрифікації.

6. За результатами досліджень можна було б розрахувати кореляційну залежність між вмістом білка і крохмалю в зерні ячменю озимого.

7. Доцільно було розрахувати баланс азоту в ґрунті і його частку, що залишається на полі з соломою за різних сценаріїв удобрення.

8. У розрахунках економічної ефективності застосування удобрювальних продуктів доцільно було б також врахувати витрати на збирання, перевезення та доробку додатково отриманого врожаю.

9. У роботі трапляються русизми і невдалі вирази – сумарна норма азоту, фосфорно-калійне добриво, озимий ячмінь, вилуговуванню, агротехнічні, під культиватор, затрати, у вегетацію, шляхом, дозрівання, нагромадження, елементи урожаю, за рахунок, на варіанті, тощо.

Гораш О. С., доктор сільськогосподарських наук, професор, професор кафедри рослинництва, селекції та насінництва ЗВО «Подільський державний університет» МОН України, Заслужений діяч науки і техніки України. Оцінка позитивна.

Зауваження:

1. С. 4 застосування фону – мабуть створення фону, на цій же сторінці - сумісного внесення фону – очевидно сумісного внесення для забезпечення фону.

2. С. 4, «стан посіву оцінювали від фази кушіння до при формуванні зерна» слід зазначати деталізовано; від початку фази кушіння чи від її завершення, аналогічно щодо формування зерна, так як ці фенофази характеризуються

певною тривалістю.(за період тривалості фази кушіння вміщується два етапи органогенезу).

3. На ст. 92 стверджується, що «Система удобрення значно вагоміше впливає на формування параметрів колоса та стеблостою...». Прокоментуйте, адже удобрення спочатку впливає на кількість стеблистою на одиниці площі через процес кушіння рослин, як на функціональний елемент структури урожайності зерна ячменю, то що тоді є параметри продуктивності колоса.

4. У тексті ст. 3 «Стабілізатор азоту N- Lok Макс, який діє на бактерії – продуценти нітритоксиредуктази і аміномонооксигенази...»

5. а) назвіть, на які види, або групи мікроорганізмів впливає нітрапирин.

б) поясніть, який «механізм» дії інгібітора – фактора значного впливу? Він – блокує синтезу ферментів нітрифікації, чи інгібітор контролює розмноження бактерій, чи обмежує джерела їхнього живлення.

6. Потребує деталізації вимогливість ячменю озимого до умов мінерального живлення:

7. а) зокрема на яких етапах органогенезу або за якої фенофази росту та розвитку рослин триває найбільш інтенсивне поглинання елементів мінерального живлення?

б) яку частину елементів мінерального живлення від загальної потреби поглинає ячмінь озимий за період вегетативного розвитку?

8. Як забезпечити максимальну позитивну дію нітрапірину навесні, адже внесення препарату не супроводжується заробкою його в ґрунт, як це роблять з осені перед сівбою.

9. Крім цього, у тексті трапляються невдалі словосполучення, помилки та неточності. Зокрема, слід замість урожай використовувати термін урожайність зерна і т .д.

Гнатів П. С., доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри агрохімії та ґрунтознавства Львівського національного університету природокористування. Оцінка позитивна, без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,
«Проти» – немає членів ради,
«Утримався» – немає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Шестаку Володимиру Генадійовичу ступінь доктора філософії в галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» за спеціальністю 201 «Агрономія».

Голова спеціалізованої
вченої ради ДФ 36.814.012

(підпис)

Володимир ЛИХОЧВОР

